

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
21 Iulie, 2026**

**Probă scrisă
FILOSOFIE ȘI LOGICĂ, ARGUMENTARE ȘI COMUNICARE**

Varianta 1

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de patru ore.**

SUBIECTUL I (30 de puncte)

1. În lucrarea *Eseu asupra intelectului omenesc*, John. Locke afirma:

„*Obiectul senzației este primul izvor al ideilor.* Mai întâi, simțurile noastre venind în atingere cu anumite obiecte sensibile introduc în minte diferite percepții,...); în acest fel ajungem la idei pe care le avem despre galben, alb, cald, rece, dur, amar, dulce și toate acelea pe care le numim calități sensibile, despre care, atunci când eu spun că simțurile le introduc în minte, înțeleg că aduc în minte de la obiectele externe ceea ce produc acolo acele percepții.(...)”

Procese minții noastre alcătuiesc celălalt izvor al ideilor. În al doilea rând, celălalt izvor din care experiența alimentează intelectul cu idei este perceperea proceselor lăuntrice ale propriei noastre minți, când ea se îndreaptă asupra ideilor pe care le-a dobândit, proces care, atunci când sufletul ajunge să reflecteze asupra lor și să le examineze, dă intelectului o altă categorie de idei (...); asemenea idei sunt percepția, gândirea, îndoiala, credința, raționamentul, actul de cunoaștere, actul de voință și acțiunile felurite ale propriei noastre minți.(...). Dar cum eu numesc *senzație* celălalt izvor, pe acesta îl numesc *reflecție*, deoarece ideile pe care le procură acest izvor sunt numai acelea pe care mintea le dobândește reflectând asupra propriilor ei procese.”

Pornind de la textul dat:

- Analizați, în aproximativ o pagină, concepția filosofică a lui John Locke referitoare la problema cunoașterii. **6 puncte**
- Construiți un contraargument privitor la afirmația conform căreia *Obiectul senzației este primul izvor al ideilor.* **4 puncte**
- Prezentați, în aproximativ o pagină, ideile unei alte concepții filosofice referitoare la problema cunoașterii, precizând, totodată, raportul existent între aceasta și concepția lui John Locke. **10 puncte**

2. Se dă următorul argument:

În condițiile în care prețul benzinei crește, prețul alimentelor crește. Când crește prețul energiei electrice, crește și prețul alimentelor. Prețul alimentelor va crește, întrucât a crescut prețul benzinei sau a crescut prețul energiei electrice.

După transcrierea argumentului dat în limbaj formal și evaluarea lui explicită prin utilizarea oricărei metode de evaluare, precizați dacă argumentul dat este sau nu este argument valid. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

1. Fie următoarea propoziție categorică:

Doar activitățile informale sunt atractive.

- Precizați formula logică corespunzătoare propoziției date, menționând și tipul de propoziție categorică. **2 puncte**
- Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, un argument valid cu două premise, prin care să justificați propoziția dată. **2 puncte**
- Formulați, în limbaj formal și în limbaj natural, obversa propoziției date. **2 puncte**
- Construiți, în limbaj natural, o entimemă de ordinul I în care propoziția dată să constituie concluzia. **4 puncte**

2. Fie următorul text:

„Nimic nu diferențiază mai tranșant condițiile dintr-o țară liberă de cele dintr-o țară aflată sub o guvernare arbitrară decât respectarea, în prima, a marilor principii cunoscute sub numele de supremația dreptului (rule of law). Aceste principii (...) ne spun că statul, în toate acțiunile lui, este limitat de reguli fixate și anunțate în prealabil, reguli care fac posibilă prevederea, cu o bună doză

de certitudine, a modului în care autoritatea își va folosi puterile coercitive într-o împrejurare dată și fac posibilă planificarea afacerilor individuale pe baza acestei cunoașteri. Deși acest ideal nu poate fi atins niciodată în mod desăvârșit, (...), se desprinde destul de limpede ideea centrală că posibilitatea lăsată organelor executive de a folosi în mod discreționar puterea coercitivă trebuie să fie redusă cât mai mult. Orice lege restrânge libertatea individuală într-o anumită măsură, modificând mijloacele de care oamenii pot uza în urmărirea țărilor lor, dar, în condițiile supremației dreptului, statul este împiedicat să zădărnicească eforturile individuale printr-o acțiune *ad-hoc*.”

(Friedrich von Hayek, *Drumul către servitute*)

Pornind de la textul dat, elaborați un eseu filosofic, de aproximativ 3 pagini, despre problematica libertății, pe baza următoarelor repere: **20 puncte**

- prezentarea perspectivei filosofice susținute de Friedrich von Hayek referitoare la problematica libertății
- enunțarea unei alte perspective filosofice privind problematica libertății, precizând și raportul existent între aceasta și punctul de vedere susținut de Friedrich von Hayek
- formularea unei obiecții la adresa tezei lui Friedrich von Hayek privind aserțiunea conform căreia *orice lege restrânge libertatea individuală într-o anumită măsură*
- ilustrarea, printr-un exemplu concret, a unei consecințe a afirmației potrivit căreia *statul, în toate acțiunile lui, este limitat de reguli fixate și anunțate în prealabil*
- argumentarea unui punct de vedere referitor la actualitatea concepției lui Friedrich von Hayek despre libertate, în contextul societății contemporane.

Notă: Se punctează și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate (1 punct), organizarea prezentării – introducere, cuprins, concluzie (1 punct) și încadrarea în limita de spațiu precizată (1 punct).

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Următoarea secvență face parte din programa școlară de filosofie.

Competențe specifice	Conținuturi
2.3. Argumentarea unui punct de vedere personal în cadrul unei dezbateri etice	Morala - Bine și rău. - Teorii morale. - Probleme de etică aplicată.

(Programa școlară de filosofie, OMEC nr.5959/22.12.2006)

Realizați un demers didactic pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice 2.3. din secvența dată prin intermediul *conversației didactice*, ca metodă didactică tradițională, prin:

- menționarea unei activități de învățare adecvate pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice date; **3 puncte**
- precizarea resurselor (de timp, de loc, material didactic, forme de organizare a clasei) utilizate în activitatea de învățare menționată la subpunctul a.; **4 puncte**
- explicarea metodei conversației didactice; **5 puncte**
- precizarea a două forme didactice ale metodei conversației didactice; **6 puncte**
- specificarea a două cerințe didactice în utilizarea metodei conversația didactică; **6 puncte**
- exemplificarea modului de dezvoltare a competenței specifice date, utilizând metoda conversației didactice, prin activitatea de învățare menționată la subpunctul a. **6 puncte**